

25-06-006

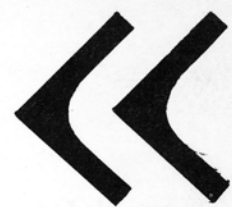

**EN
ÅNDELIG
OG
MORALSK
OPPRUSTNING**

BLIR NESTE STORE FREMSKRITT

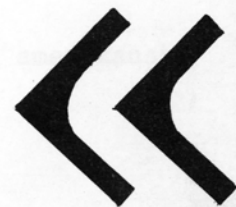

**NX
M2**

**EN
ÅNDELIG
OG
MORALSK
OPPRUSTNING**

BLIR NESTE STORE FREMSKRITT

REDAKSJONSKOMITE:

Eva Riise Hanssen
Bjørn Ole Austad
Einar Engebretsen
Jens-Jonathan Wilhelmsen

Bokens tittel er et sitat av
Frank Buchman.

KILDEANVISNINGER: s. 46.

© NY VERDEN 1982.

I N N L E D N I N G

Stadig flere peker på behovet for en moralsk opprustning. Ikke bare for å løse de menneskelige problemene her hjemme, men som et skritt på veien til fred og overvinnelse av fattigdommen i mange land.

Dette er ingen oppgave for spesialister, men noe alle har en del i og et ansvar for. Ingen er hevet over valget mellom rett og galt, godt og ondt.

Da Oxfordgruppen kom til Norge i midten av 30-årene, var den en utfordring til å ta dette valget alvorlig. Den vendte seg like meget til kristne som til ikke-kristne. Resultatet var en mentalitetsendring i stor målestokk. Prestene begynte å preke bedre, observerte kong Haakon. Hundrevis etterbetalte skatt de hadde unndradd. "Landets mentalitet er blitt en annen," skrev Oslo-avisen Tidens Tegn.

Opphavsmannen til det hele var en amerikansk

teolog fra Pennsylvania, Frank Buchman. Bitterhet og resignasjon hadde også for ham gjort skillet mellom rett og galt utydelig. En personlig opplevelse av forvandling, av frigjøring fra skyld og nederlag, utløste den dynamikk som gjennom Oxfordgruppen satte tusener verden rundt i bevegelse.

Buchman tilbragte meget av 30-årene i Europa, og ble vitne til hvordan krigen rykket stadig nærmere. I 1938 talte han i Genève om en moralsk og åndelig opprustning, som det eneste alternativ til rustningskappløpet.

Etter krigen fortsatte Buchman og hans medarbeidere virksomheten under navnet Moralsk Opprustning (MRA). Navnet var nytt, men budskapet var det samme. Et stort hotell i Caux i Sveits, høyt oppe over Genfersjøen, ble i økende grad arbeidets sentrum. Hundrevis av sveitsere hadde ofret, solgt sølvtøy, tømt sparebankbøker, gitt opp hytteplaner, og kjøpt hotellet som et sted hvor de europeiske folk kunne møtes og forsones etter krigen.

Denne brobygging i Europa preget arbeidet langt inn i 50-årene. Så fulgte en ny fase: Stadig flere land i Afrika og Asia forlangte sin uav-

hengighet. Mange av deres ledere, som Azikiwe i Nigeria, Assale i Kamerun og Bourguiba i Tunesia, viste senere til betydningen av MRA som katalysator for ikke-voldelige løsninger.

I 1961 døde Frank Buchman, og den engelske journalisten Peter Howard ble den sentrale skikkelsen. Hans plutselige død i 1965 ble begynnelsen til noen vanskelige år, inntil en mer kollektiv form for lederskap vokste fram og ga retning til det verdensomspennende arbeidet.

Hva er så MRAs budskap? Kristendom med politiske overtoner? Anti-kommunisme? Religionsblanderi? Det sosiale evangelium? Frelse for de rike?

Utlegningene har vært mangfoldige. Dette heftet er blitt til for å vise hva MRA står for, og konsekvent har stått for fra Frank Buchman og fram til idag. De som kommer til orde har alle vært talsmenn for MRA i forskjellige land og sammenhenger. En del av dem er nordmenn, fra idéhistorikeren Eiliv Skard til fagforeningsmannen Hans Bjerkholt.

Formen som er valgt, kan virke springende. Men redaksjonen håper den vil bringe fram noe av MRAs mangesidighet, både gjennom spørsmålsstillingene og gjennom dem som kommer til orde.

UTFORDRINGEN

Tankene i denne boken er ytret over 50 år. I lys av vår situasjon idag har mange av dem profetisk kvalitet. Samtidig viser de at grunnleggende problemstillinger er uforandret gjennom årtiene. Dette sier også noe om hva slags løsninger vi må søke.

Vår generasjon står overfor tre store oppgaver: Å bevare freden og gjøre den varig. Å gjøre rikdommen og arbeidet i verden tilgjengelig for alle, uten at noen blir utnyttet. Og med fred og rikdom som våre tjenere - ikke våre herrer, å bygge en ny verden, skape en ny kultur.

Frank Buchman, Den nasjonale presseklubb, Washington 1939.

1)

Nasjonale og internasjonale problemer forblir de samme fordi grunnproblemet, menneskenaturen, er like uløst. Helt til vi gjør noe med drivkreftene i mennesket, gjennomgripende og i stor målestokk, må nasjonene fortsette sin historiske ferd mot vold og ødeleggelse.

Frank Buchman, London 1936.

2)

Alle vil at andre skal forandre seg. Alle nasjoner vil at andre nasjoner skal forandre seg. Men alle venter på at de andre skal begynne. Det beste sted å begynne er med seg selv og sin egen nasjon.

Frank Buchman, Danmark 1936.

3)

Folkene forlanger fruktene av løsninger som de selv ikke er villige til å betale prisen for. Når kriser blir en varig tilstand, følger apatien etter. Nasjoner mislykkes fordi de krampaktig

prøver å bekjempe moralsk apati med økonomiske planer.

Planer slår feil fordi de mangler mennesker med inspirasjon som kan få dem til å fungere.

Frank Buchman, Caux 1947.

4)

En må hele tiden ha forandringens fulle dimensjon for øyet: Økonomisk forandring, sosial forandring, nasjonal og internasjonal forandring, alt sammen basert på en forandring i mennesker. Det siste er det som ofte mangler i FN. En kan ikke forandre menneskers motiver og målsetting - overvinne deres hat og egoisme - bare ved å opprette nye komiteer. Her ligger betydningen av Moralsk Opprustning.

A.R.K. Mackenzie, minister for Storbritannia i FNs økonomiske og sosiale råd. Britisk medarbeider i Brandtkommisjonen. Oslo 1976.

5)

Disse menneskene (i Oxfordgruppen) har lyktes på fundamentale punkter hvor vi har sviktet. De har skapt et fellesskap mellom mennesker på tvers av landegrenser og politiske doktriner. Hvor det har mislykkes for oss å forandre politikken, har det lyktes for dem å forvandle mennesker og gi dem en ny måte å leve på.

Stortingspresident C.J. Hambro, delegat og tidligere president i Folkeforbundet, Interlaken, Sveits, 1938.

6)

MRAs mål på kort sikt er det enkelte menneskes forvandling gjennom tilegnelsen av etiske normer.

Det dreier seg imidlertid her ikke om et selvforbedringsprogram eller perfektjonisme. En slik forandring er bare forutsetning for en ny tenkning og et utvidet ansvar i arbeidslivet, under utdannelsen, eller i politikken.

Adolf Scheu, medlem av den tyske Forbundsdagen (SPD), 1971.

7)

Hva tar vi sikte på i verden? Det er ikke å få folk inn i en bevegelse. Det er ikke å reformere individer. Det er å bygge en ny verden. Den som vil hjelpe Asia og Afrika kan ikke gjøre det uten absolutte moralnormer og Guds ledelse. Dette betyr ikke endeløs meditasjon i et hjørne langt borte, men å være engasjert i verdens og menneskenes problemer. Det mest tilfredsstillende engasjement som koster mest og går dypest, er å beslutte seg til å gjøre hva Gud vil man skal gjøre. Kommer Norden til å engasjere seg i verden på den måten? Vi trenger dere.

Rajmohan Gandhi, Mahatma Gandhis sønnesønn og en av de ansvarlige for MRAs arbeid i India, København 1970.

8)

Ta de fire absolutte moralnormer - ærlighet, renhet, uselviskhet, kjærlighet. Kanskje noen av dere ikke har så høye tanker om dem lenger. Men et folks styrke er avhengig av disse grunnleggende normene.

Frank Buchman, USA 1943.

9)

Den nå så aktuelle etterlysningen av moralske normer i skolen, rettsvesenet, politikken og andre mer eller mindre kaotiske kriseområder, kan for noen virke som et ekko av Frank Buchmans budskap. Men det må understrekes at Buchman aldri var noen "moralist" i den negative betydning at han trodde seg i stand til å løse ømtålelige moralske problemer ved å presse dem med psykologisk vold inn i en trang og firkantet regelramme. I den moralske opprustning han så som sitt kall henviste han ikke til noen ytre tradisjonelle eller spesielle autoriteter, aller minst seg selv. Han viste i stedet til den indre åndelige og moralske autoritet som hvert menneske kan høre i sin egen samvittighet - hvis vedkommende vil lytte til den i stillhet og adlyde. Det var det samme råd Jesus ga (Luk. 12: 57): "Hvorfor lar dere ikke deres indre dømme om hva som er rett?"

Redaktør Nils Gösta Ekman, Stockholm
1978.
10)

Når mennesket lytter, taler Gud. Når mennesket adlyder, handler Gud.

Frank Buchman, London 1938.
11)

Frank Buchman har hentet frem den lyttende stillheten av kloster og meditasjonsrom og innført den i fabrikk-kontorer, i embetsrom, skolestuer og vanlige folks kjøkken.

Gabriel Marcel, fransk filosof og medlem av Det franske akademi.
12)

Folk vil aldri forstå Frank Buchmans hemmelighet medmindre de ser ham som en revolusjonær. Det er hva han var. Han så ikke på mennesker som svarte, hvite, brune, eller gule, men som Guds barn, med de samme behov, som kan møtes med det samme svar.

Peter Howard.
13)

Der har dere budskapet dere trenger: Hele vår herre og frelser Jesu Kristi evangelium. Guds mulighet er en revolusjon under Kristi kors som kan omforme verden.

Frank Buchman, New York 1946.
14)

Menneskets frihet trampes daglig under fot: Dramatisk og åpenbart ved fengsling uten lov og dom, tortur, bortførelser, drap. Mindre åpenbart ved ekspertvelde, manipulasjon eller økonomisk tvang.

Respekten for enkeltmenneskets verd og medbestemmelsesrett er demokratiets grunnlag. Partiene og interesseorganisasjonene er med på å sikre denne retten. Men lover og organisasjoner er ikke nok. Det er avgjørende at mennesket selv har klart for seg sitt verd og betydningen av sine valg og holdninger.

De fleste lar politikerne tenke for seg - og så kaller de det demokrati! De klager over korrupte ledere. Men det er egoismen hos hver enkelt som åpner veien for korrupte ledere. Problemet er at en finner seg i det. Det er lettere å leve med sin forvirring, sin misnøye og sine klagesanger, enn å bli annerledes.

Frank Buchman, USA 1943.

15)

Det blir stadig flere borgere av demokratiske land som ikke vil vedkjenne seg i tale og handling de indre normer som er en forutsetning for demokratisk liv.

Frank Buchman, Visby 1938.

16)

Vår oppfatning av livet er gal - lettvint, beskyttende, ettergivende. Vi trenger et nytt livsinnhold, en helt ny livsoppfatning. Intelligens og tenkning må ha vært misbrukt lenge, siden en slik nedbrytning av mennesker og nasjoner er blitt mulig.

Frank Buchman, San Fransisco, 1939.

17)

Mange, altfor mange ivrige forsvarere av demokratiet forbeholder seg retten til å være diktator i sitt eget hjem. Egoister som de er hjemme, har de ingen konstruktiv plan for en egoistisk verden.

Frank Buchman, London 1938.

18)

Alle er ledet av noe. Hva er det som leder deg? Dine egne lyster? Din lommebok? Det du er redd for? Din ektefelle? Eller det naboene mener? Hvis det er din egen selviske plan, er du nasjonens fiende.

Frank Buchman, London 1936.

19)

Alminnelige mennesker kan gjøre ualminnelige ting når de er ledet av Gud.

Frank Buchman, London 1936.

20)

Målet for den som vil kalle seg demokrat må være at hvert menneske på jorden har nok mat, et hjem å bo i, klær på kroppen og en utdanning som gjør det mulig å yte etter evne i samfunnsfellesskapet.

Jeg har erfart hvor vanskelig det kan være stadig å ha helhetsbildet, verdensperspektivet, i sentrum. Handler jeg for at jeg selv (eller min gruppe) skal komme fram, eller i helhetens interesse?

John Söderlund, faglig ombudsmann for transportarbeiderne i Norrköping, 1971.

21)

Demokratiet bryter sammen der hvor en sterk gruppeegoisme får overtaket på bekostning av helheten. Når materiell velferd er blitt det øverste mål i mange hjerter, er friheten så godt som tapt.

Peter Howard, 1945.

22)

Kunne vi begynne med å glemme oss selv og kampen for en feminin identitet, og i stedet bestemme oss for hva vi ønsker å være fri til - et mål som ikke gjelder oss selv og våre begrensninger, men i høy grad motsigelsene i den verden vi lever i. Kan vi bli fri til å skape et samfunn hvor frykten, hatet og selviskheten viker fordi livet har mening og menneskene lever med tilfredse hjerter?

Hvis vi ønsker å frigjøres til det, blir listen over hva vi ønsker å frigjøres fra temmelig annerledes.

Clair Weiss Evans, Oxford 1979.

23)

Mennesket har behov for et livsinnhold som engasjerer; hvis dette behov ikke tilfredsstilles, oppstår et tomrom hvor alle onde ånder rykker inn. De demokratiske politikere som ikke snakker om annet enn levestandard, må ikke undres over at demokratiet har liten evne til å begeistre ungdommen.

Demokratiet skal ikke bevares, det må gjenfødtes.

Professor Eiliv Skard, 1960.

24)

Kritisk vurdering er mulig bare ut fra bestemte normer og på grunnlag av en fast vurderingsbasis. Har skolen unnlatt å gi de unge en slik basis, overlater den dem til et frustrerende kaos, hvor alt flyter og ingen holdepunkter finnes. En skole som i objektivitetens og nøytralitetens navn avstår fra å gjøre et moralsk valg, gjør likevel et valg med vidtgående moralske konsekvenser - den velger det eksistensielle vakuum for sine elever.

De unge selv retter en anklage mot skolen og den generasjon som har utformet denne: Dere lærer oss å lese og regne, men dere lærer oss ikke hvordan vi skal leve. - Det er på høy tid å ta denne utfordringen på alvor.

Lærerne Sven Frankie, Erling Førland og Jon Henden, Oslo 1971.

25)

Moralsk Opprustning gir oss en livsfilosofi omsatt i handling. Det er ikke spørsmål om å forandre politikken, men om å forandre menneskene. Demokratiet og dets friheter kan bare reddes gjennom de menneskers livskvalitet som taler i dets navn.

Utenriksminister Robert Schuman, Paris 1950.

26)

Kanskje det mest treffende symbol for mange av oss er Gulliver, som ble holdt nede av utallige lilleput-tråder. Hver for seg kan de bestå av frykt eller bitterhet, av et nederlag i fortiden eller ganske enkelt av alle tingene og eiendelene som legger beslag på oss. Hver tråd kunne på egen hånd ikke holde oss nede, men sammen tar de fra oss den friheten som er Skaperens gave til hvert individ. Historien viser at mennesker som finner en slik frihet ofte blir redskaper for en bedre framtid.

Rickard Ruffin, USA, Caux 1982.

Det er en farlig illusjon å tro at en annen styreform enn demokratiet er bedre egnet til å møte vår tids utfordring. Demokratiet er det politiske ut-

trykket for en "økologisk" riktig balanse i den menneskelige husholdning. Alle samfunn trenger det korrektiv som ligger i millionenes medbestemmelsesrett. Vår oppgave er stadig å styrke den, stadig å bygge den videre ut, selv der hvor det ser ut til å være en omvei.

Jens-Jonathan Wilhelmsen, Oslo 1978.

27)

MRA er ikke noe trossamfunn. Frank Buchmans åndelige hjem var og ble hans egen kirke.

Han så en levende kristendom som nøkkelen til å vekke og livnære oppbruddskreftene i mennesket, og han trodde på en permanent revolusjon i alle menneskelige forhold, gjennom Kristi kraft og normer.

Oxfordgruppens avgjørende betydning er at den har gitt oss tilbake kristendommen så enkel og klar, så full av kraft og krav, så rik på fellesskap som i den første kristne tid. Bare en stor opplevelse av kristen åndskraft kan påny vise menneskene at det er mening med livet, helhet og enhet med tilværelsen, evige og ukrenkelige vitale lover og verdier.

Det er det eneste håp. Noe annet finnes ikke. Ingen skal tro, at "bedre tider" kan avverge en katastrofe som er begrunnet langt dypere ned i våre ytre vilkår, nemlig i vår natur og i nihilismens kvelertak på menneskesinnene.

Ronald Fangen, 1935.

28)

Vi må fornye vår oppfatning av hva en religiøs erfaring er. Våre forestillinger har ofte mer til felles med religiøs forkrøpling - en kjedelig, lunken, fantasiløs mistilpasning av det som skulle være livgivende og nasjonalt fornyende impulser. Vår oppfatning er farget av moralske nederlag. Derfor bøyer vi oss for den lettvinde påstanden at forretningsliv og politikk ikke har noe med religion å gjøre.

Frank Buchman, BBC 1938.

29)

Noen er kommet hit i håp om å bli forvandlet selv. Det er bra. Det er nødvendig. En del av dere er kommet for å lære å forvandle andre. Det er også nødvendig. Men faren er at noen av dere stopper der. Jeg er opptatt av et tredje punkt: Hvordan redde en sivilisasjon som går i oppløsning og nå

ut til verdens millioner. Alt dette burde følge hverandre helt naturlig.

Synden er kanskje at det tenkes for smått. Jeg vet hva noen av dere helst vil ha ut av Ox-fordgruppen: en hyggelig, komfortabel, åndelig oppvåkning, dere ville kalle det en vekkelse. Jeg ville gjøre dere en bjørnetjeneste hvis jeg lot dere stanse der. For en slik vekkelse er bare en del av bildet. Neste skritt er revolusjon. Det er ubehagelig. Mange kristne liker ikke ordet. Det skremmer dem. Men vi må enda videre: til renessanse - til gjenfødelse av individene i et helt folk.

Dere vil aldri, aldri fullt ut fatte den erfaring jeg snakker om før dere har lært Kristi Kors å kjenne. Noen av dere har hørt om det søndag etter søndag, men det er ikke selvopplevet. Hvis det var deres egen erfaring, ville dere ikke vike tilbake for noe.

Frank Buchman, Visby 1938.

30)

Guddommelig ledelse må bli en vanlig erfaring for alminnelige menn og kvinner. Bestemt, klar og praktisk informasjon kan komme fra Guds bevissthet til menneskets. Det er normal bønn. Det må komme inn en åndelig drivkraft som kan omskape mennesker og nasjoner. Det må komme en åndelig autoritet som aksepteres av alle nasjoner. Bare på den måten kan det bli orden i stedet for kaos, nasjonalt og internasjonalt.

Frank Buchman, Kronborg 1935.

31)

Jeg er helt uenig med de kristne som sier at Kristi nåde betyr at vi kan fortsette å være uengasjert i den historiske utvikling og leve omtrent som vi alltid har gjort.

Peter Howard.

32)

Moralsk Opprustning er ikke bare en utfordring til den sekulariserte verdens gudløse materialisme. Den er også en fundamental utfordring til kristne mennesker. Vi liker den kanskje ikke, men vi trenger den. Jeg snakker av egen erfaring.

Har vi levet det vi tror på slik at det har forandret tenkning og livsform hos menneskene omkring oss? Er vårt kristne liv og vår tro en dynamisk kraft i vårt folks liv? Hvis ikke, trenger vi å forandre oss.

Domprost Paul Brodersen, Kjøbenhavn
1954.

33)

Virkeliggjørelsen i dybden og bredden av bønner "Skje din vilje som i himmelen så og på jorden", blir til et eksistensielt signal. Det betyr et bratt fall fra høyden ned i dypet - ned i det bunnløse hvor en må gi avkall på den sikkerheten en før har klamret seg til. Men når noen reservasjonsløst lar seg falle inn i verden, da skjer et mirakel: man faller ned i Guds hender, de som holder og beveger vår klode. Da er man kommet inn i en verden som ikke består av likesinnede - som en forstår å omgås med, men også av dem som tenker annerledes.

Professor Theophil Spoerri, 1971.

34)

Moralsk Opprustning er hverken kirke eller sekt, hverken organisasjon eller bevegelse, men en forandring som finner sted i menneskets holdning når Guds fundamentale krav blir bestemmende. MRA går langt forut for evangeliets forkynnelse som en hjelpetjeneste i en verden som er preget av ideologisk kamp. For mange mennesker er resultatet at de finner en ny vei til kirken.

Biskop H. Rendtorff, Kiel, 1960.

35)

Vi i Asia har vendt oss til Vesten for å få hjelp i tekniske spørsmål, men vi har aldri ventet å få åndelig hjelp eller støtte derfra. Moralsk Opprustning, med de fire absolutte moralnormer, er en åndelig hjelp som Asia vil ta imot med glede.

Phr Birnaladharmā, abbed i Watmahadhatu-templet, Bangkok 1948.

36)

Felleskap uten salt fra absolutte normer er begynnelsen til undergangen for enhver åndelig bevegelse. Å la aksjonsplaner gå foran hensynet til mennesker er ikke bedre enn å la profitt gå foran hensynet til mennesket.

Peter Howard, 1963.

37)

Mine erfaringer fra Moralsk Opprustnings fellesskap har vært en av forutsetningene for at jeg står i arbeidet som prest med tro på at kirken lever for menneskene i deres konflikt-fylte verden. Ikke bare med realisme om kreftene i oss og omkring oss, men også med håp om den forandring i holdninger og maktforhold som er så nødvendig.

Prost Inge Mannsåker, Mo i Rana 1982.

Min kone og jeg hadde vært kristne i mange år, men i Caux for 12 år siden fikk vi en ny utfordring til å være åpne mot hverandre. Absolutte moralnormer hjalp oss til å se hva det betyr i praksis å gjøre Guds vilje.

Jeg oppdaget der at verdensproblemene er større og mer kompliserte enn jeg hadde fått inntrykk av gjennom avisene. Enda viktigere: jeg fant en dimensjon av håp da jeg så hvordan en ny faktor kunne komme inn i fastlåste situasjoner gjennom mennesker som adlød Guds ledelse. En viss resignasjon hadde sneket seg inn i vårt familieliv, og jeg hadde samme slags resignasjon i meg i forbindelse med mitt politiske arbeid.

Guds plan for ekte løsninger av små og store problemer er konkret og tilgjengelig. Han tvinger aldri noen til å følge den, men Han gir mot og styrke til dem som bestemmer seg for å adlyde Ham.

Johannes Østtveit, planleggingssjef
i Kristelig Folkeparti, Oslo 1982.

Den åndelige impuls som utgår fra et lite sted over Genfersjøen og som er kjent verden rundt under navnet Moralsk Opprustning, er en av de mest

betydningsfulle og lovende nyutviklinger i vår tid. Caux har igjen og igjen bidratt ved å bringe sammen mennesker med forskjellig syn eller motsatte standpunkter. Dette gjør det mulig for forsoningens og fredens ideer å bryte gjennom i en verden preget av økende ufrihet og spenning. Selv en liten del av historien om Caux åpenbarer at et overraskende antall politiske, rasemessige og sosiale problemer er blitt konfrontert og løst. Jeg er overbevist om at Guds ånd er i virksomhet der.

Kardinal Franz König, erkebiskop av Wien, 1982.

38)

K R I G   O G   F R E D

Er vi utviklingens avmektige offer, mens krefter vi ikke kan kontrollere driver verden mot krig og ødeleggelse?

Et lidenskapelig nei har alltid vært Moralsk Opprustnings svar på dette spørsmålet. Enkeltmennesket er medansvarlig for konfliktene og kan bidra til å få dem løst.

Vi kan ta kampen opp mot aggresjon, utbytting og hat, i oss selv og på det sosiale og politiske plan.

Vi har alle ønsket fred. Vi har søkt den i pakter, i allianser, i systemforandringer, i økonomiske prosjekter og nedrustningskonferanser, og vi har søkt den forgjeves. Vi har ønsket fred men har aldri betalt prisen for fred - nemlig å se i øynene hvor vi og våre land har sviktet, og hvordan vi og våre folk under Guds ledelse kan rette opp de feil som er begått.

Et lands beste forsvar er naboenes aktelse og takknemlighet.

Frank Buchman, Boston 1939.

39)

Våger vi å se krisens egentlige årsak i øynene før det ender i katastrofe? Hvert land og hvert individ er ansvarlig for situasjonen slik den er blitt. Feilen er ikke ett lands, men alles. Vi er alle skyldige. For i ethvert folk arbeider de krefter som forårsaker bitterhet, splittelse og ødeleggelse.

Frank Buchman, San Fransisco 1939.

40)

Terrorbalanse må ikke forveksles med fred. Det må heller ikke den kirkegårdsro som selvoppgivelse og kapitulasjon fører til.

Er ikke fred et resultat av seier i kampen mellom godt og ondt, mellom de splittende og forenende krefter i menneskeheten? Når vi hos oss selv opplever at seier i denne kampen er mulig, vokser troen på at det samme kan skje med andre. Håp begynner å ta resignasjonens plass.

Besittelse av moderne ødeleggelsesvåpen kan bare rettferdiggjøres hvis vi bruker den tid de

vinner til å bygge broer. Det er her behovet for nytenkning og modige initiativ er mest akutt.

Jens Jonathan Wilhelmsen, Oslo

1981.

41)

Ved å mobilisere tenkning og vilje til å bygge fred, ved å gjøre noe med konfliktenes årsaker, kan vi utvikle en motstrøm av håp som vil komme hele menneskeheten til gode. Vi trenger visjoner like meget som advarsler.

Ethvert troverdig, konkret og akseptabelt nedrustningsprogram må baseres på tillit. Forutsetningen for tillit vil være en motivforandring i Øst og Vest, og nye felles mål som betyr mer enn det som skiller oss.

Gordon Wise, London 1982.

42)

Uten en moralsk opprustning blir det ingen militær nedrustning.

Dr. Fadhil Jamali, Iraks delegat, i en tale ved åpningen av den første konferansen for alliansefrie stater, Bandung 1955.

Freden må alltid skapes av noen. For fred er ikke en idé, fred er mennesker som blir annerledes.

Frank Buchman, San Fransisco 1938.

43)

Moralsk Opprustning er som en gjærdeig eller et frø. De mennesker i hvem frøet er sådd, forandres innenfra. Det vil si at de har sett bevis på lyset fra det absolutte i virksomhet, og beveget av dette bevis blir de i stand til å overvinne de barrierer som skiller dem fra deres eget jeg og fra andre mennesker.

Det er et håp. Kanskje det er selve håpet; for uten denne ånd, som bringer mennesker sammen i en fullstendig moralsk gjennomsiktighet, finnes det intet alternativ til den onde sirkelen av skuffelse og gjensidig hevn.

Gabriel Marcel, 1956.

44)

Alle snakker om fred. Stadig nye organisasjoner blir dannet. Men det avgjørende er at freden skapes. Det vi trenger i dag, er å gi vårt hjerte til den personen som var vår fiende i går. Når tyskere og franskmenn med sitt nedarvete fiendskap kan forenes, er det mulig å skape fred.

+

Det er ikke det at jeg glemmer ruinene i mitt eget land. Slett ikke. Men det jeg kan gjøre, er å se mitt eget hat og be om tilgivelse for det.

Irène Laure, generalsekretær for det franske sosialistpartiets kvinneforbund, Caux 1949

45)

Vi oppfordrer Vestens regjeringer og folk til å sette Moralsk Opprustnings tenkning ut i praksis.

Det er ideologien for fremtiden. Da vil hele Asia lytte.

Shinzo Hamai, Hiroshimas ordfører, i en uttalelse undertegnet av 76 japanske ledere som besøkte Caux i 1950.

46)

Forsoning er styrkepolitikk. Det betyr ikke fred for enhver pris. Det er ikke et kamouflert forsøk på å forlenge status quo. Det er ikke et skalleskjul for hevnplaner. Det betyr heller ikke at andre må forsones seg med mine og min gruppes krav, at andre må forandre seg mens jeg forblir den samme.

Forsoning er den beste måten å behandle fiender på. Likvideringer bare mangedobler hatet. Utmanøvrering skaper motstandsgrupper og mistenksomhet. Forsoningspolitikk har kraft i seg til å gjøre fiender til venner og kamerater i en felles oppgave - å bygge Zimbabwe.

Fra et manifest utgitt i Zimbabwe ved frigjøringen 1980 av personer engasjert i Moralsk Opprustning.

Syndfloden besto av regn over lang tid. Drypp, drypp, drypp. Millioner av menneskers moralske kompromisser skaper et miljø hvor tilliten ikke får puste. Den dør som fisken i våre innsjøer. Ingen ønsker livet av fisken, men i vår grådighet misbruker vi våre ressurser, og tar livet av fisken - tilliten og freden. Den "alminnelige" mann som gir politikeren eneansvar for verdens militære opprustning, er i sannhet en hykler.

Einar Engebretsen, Sande 1982.

"Er du kun god, blir allting godt," er et gammelt ord som er kommet i miskreditt. I dag ville vi kalle det å privatisere moralen. Utviklingen i vårt århundre har vist at en bevisst innsats for å påvirke og omforme samfunnet er nødvendig.

Hans Böckler, det tyske LO's første formann etter krigen, sa det slik: "Når menneskene forandres, forandres forholdene. Når forholdene forandres, forandres menneskene. Begge hører sammen og begge er nødvendige. Derfor er mitt mål som fagforeningsmann og det som Moralsk Opprustning kjemper for det samme."

Effektivitetens gud er ikke nok. God vilje og veldedighet når ikke inn til kjernen av problemet. Sannheten er at enhver sosial og økonomisk bedring bare kan bli varig når den bygger på et fundament av moralsk og åndelig fornyelse.

Frank Buchman, London 1936.

47)

Det er nok i verden for alles behov, men ikke for alles begjær. Hvis menneskene hadde omsorg nok og delte nok, ville ikke alle ha nok?

Frank Buchman, London 1938.

48)

Menneskene hungrer etter brød, etter fred og etter håpet om en ny verdensorden. Forenet og ledet av Gud kan vi løse problemene. Tomme hender vil bli fylt med arbeid, tomme mager med mat og tomme hjerter med en idé som virkelig tilfredsstillende. Det er hva Moralsk Opprustning er ute etter.

Frank Buchman, India 1952.

49)

Arbeidsgiverne må ta ansvar for å skape en økonomisk orden som ikke tillater at avlinger brennes og at sult eksisterer side om side med overflod. Ellers må vi ikke bli overrasket om våre funksjoner overtas av andre som satser på velstand for alle, hvor meget vi enn misliker det de står for.

Velstand kan bare oppnås hvis menneskenes skapende energi frigjøres, hvis de arbeider sammen

og hvis de inspireres av en idé så stor og tilfredsstillende at de gir seg selv helt for den.

Her i Caux har jeg opplevet at både arbeidere og arbeidsgivere har forandret seg, og det har gitt meg håp.

John Dibblee, personalsjef, Ontario hydro-elektriske Selskap Kanada, 1950.

50)

Det har av og til slått meg hvordan høyrefløyen ligger etter med én franc, én time eller én idé. Er grunnen at vi har vært mer opptatt av å holde på vårt, enn av å gi noe?

Robert Tilge, grunnlegger og sekretær for arbeidsgiverforeningen i Nord-Frankrike, Caux 1950.

51)

Forretningsfolk i Vesten er ikke alltid klar over hvilken kamp enkelte ledere i den tredje verden fører mot korrupsjonen. Deres beste allierte er vestlige forretningsfolk som gjør ærlighet til sin rettesnor.

Ærlighet er ikke dumhet. Du forteller ikke alt du vet til noen som er ute etter å utnytte det. Men det er en beslutning om å holde seg unna visse metoder i industri- og forretningsverdenen som ikke tåler dagens lys. Kampen mot korrupsjonen begynner med ærlighet i små detaljer.

Innkjøpsdirektør Paul Gundersen, Finnland 1980.

52)

"Vi behøver sosiale reformer, men også en samfunnsmoral som bygger på de religiøse grunnverdier," sa i sin tid K.K. Steincke, en av pionerene for det danske sosialdemokratiet.

I dag kan man si at vi dansker tok velferden, men kastet moralen overbord. Det er en voksende erkjennelse av at uærlighet og egoisme nå uthuler selv de beste lover. Det er derfor et viktig skritt at det i Sosialdemokratiets nyeste prinsipp-program (fra 1977) etterlyses verdinormer, for å kunne skape et samfunn som vi kan trives i.

Keld Jørgensen, formann for Sosialdemokratiet på Fredriksberg, 1982.

Etter å ha kjempet for sosialismen i 30 år kan jeg si at vår kamp for å omforme samfunnet vil bære mer frukt hvis vi som forkjempere selv holder oss til de fire moralnormene.

Sibuath Banerjee, president for Indias sosialistiske landsorganisasjon, 1953.

53)

Jeg takker Vårherre for de gode sosiale forhold dere har oppnådd. Jeg vet hva det har kostet. Men jeg bønnfaller dere: Glem ikke dem som ikke har fagforeninger. Glem ikke dem som fortsatt undertrykkes. Glem ikke dem som går sultne til sengs og som våkner i morgen uten håp. Hvis vi i den vestlige verden glemmer disse menneskene ett øyeblikk, vil alt det vi har skapt bli ødelagt.

Peter Howard til fagforeningsfolk i USA, 1964.

54)

Vi snakker om brorskap og enhet mellom arbeiderne. Vårt slagord er: "Arbeidere over hele verden, foren dere." Gjennom Moralsk Opprustning har jeg erkjent at den viktigste oppgaven for oss arbeidere er å forene verden og at hvert eneste menneske har en andel.

Jim Beggs, formann for havnearbeiderforbundet i Melbourne, 1975.

55)

Endel mennesker er redde for ordet revolusjon. Ingen som tror på Gud skulle være det. "Komme ditt rike, skje din vilje på jorden som i himmelen." Hvis dette ikke bare er en from frase, men en lidenskapelig forpliktelse, er det mer revolusjonært enn noen av fasciststatens propaganda-effekter eller det Karl Marx tenkte ut. Det virker inn på alt vi sier, gjør, tenker og er.

Peter Howard.

56)

Adam Smiths "opplyste" egeninteresse, Keynes' sinnrike strategier og Milton Friedmans bleke monetarisme har knapt gitt bedre resultater enn Marx' og Lenins hensynsløse klassekampkollektivism. Hvorfor har de alle kommet til kort? Er det fordi de alle tar utgangspunkt i samme falske filosofi: Materialismen - definert i Oxford English Dictionary som "en livsstil basert fullt og helt på materielle interesser" - doktrinen om at mennesket lever av brød alene?

Inflasjon og massearbeidsløshet må takles. Men de vil aldri bli kurerert så lenge hovedmålet for våre folk - og dermed for regjeringenes poli-

tikk - fortsetter å være stadig mer rikdom. Materialisme låser oss fast i uforsonlige konflikter om midlene til å nå våre felles mål. Den adskiller oss fra de fattige landene, hvis behov den overser.

De løsninger vi trenger vil bli utarbeidet av mennesker som er inspirert av en annen filosofi, et konstruktivt alternativ til materialismen.

Harry S. Addison, England 1981.

57)

Et norsk leksikon omtaler MRA som en anti-kommunistisk bevegelse. Mens en Gestapo-rapport fra krigens dager brukte 120 sider på å fordømme MRA som håndlanger for jødiske, marxistiske og vesterlandsk-demokratiske interesser. Hva er sannheten?

MRA vil fremme et alternativ til samtlige totalitære eller materialistiske ideologier - enten de befinner seg til høyre, venstre eller i midten.

Riktignok var enkelte MRA-publikasjoner i slutten av 50-årene mer opptatt av faren fra en totalitær kommunisme enn av skadevirkningene fra en hensynsløs vestlig materialisme. Men en gjennomgåelse av MRAs litteratur over tid vil vise at MRAs utfordring er rettet like klart til alle leire.

Når Marx og Engels blåste til kamp, var det mot urett som det kristne samfunn hadde tolerert: Når Marx' tilhengere hevdet at det økonomiske er den avgjørende faktor i historien, satte de i grunnen bare i system den grovt materialistiske tankegang som dominerte i den kristne, borgerlige verden; og når Marx' elever i det 20. århundre har gjort makt til rett i sin politiske praksis, har de dermed bare kopiert den amoralske og hemningsløse maktfilosofi som lenge hadde preget forholdet mellom Vestens kristne stater. Når en materialistisk teori kunne vinne slik fremgang, i form av kommunisme, var det fordi den oppstod i en verden hvor en materialistisk praksis hersket i form av kapitalisme. Hverken klassekamp eller materialisme eller maktpolitikk var ting som Karl Marx behøvde å oppfinne.

Professor Eiliv Skard, Oslo 1950.

58)

Kommunister og ikke-kommunister har en grunnleggende svakhet felles: De har ikke frambragt noen ny mennesketype. Dermed mangler en avgjørende forutsetning for en bedre verdensorden.

Frank Buchman, 1956

59)

Det å hate Russland eller hate Amerika eller hate en annen klasse, rase, hudfarge eller nasjon mangedobler problemene og utretter ingenting. Verden trenger hjelp, ikke hat.

Peter Howard, 1962.

60)

De frie nasjoner er like mye i opprør mot Guds vilje som kommunistblokken. De tror at det å gjøre som det passer deg, er et godt svar til å gjøre hva du får beskjed om. Det stemmer ikke. Vestens amoralske filosofi har forårsaket like meget menneskelig lidelse og sorg som de militante filosofiene i Øst.

Peter Howard, San Fransisco 1952.
61)

Selv ikke Tysklands sammenbrudd rokket min overbevisning. Jeg innså først hva som hadde vært galt da Moralsk Opprustning viste meg noe som var rett. Jeg måtte identifisere meg helt og holdent med Tyskland, skjønt jeg tidligere om og om igjen hadde forsøkt å unnskyldte meg. Jeg innså at det ikke var noen ny begynnelse i bare å glemme fortiden, den måtte tilgis.

Peter Petersen, tidligere Hitler-Jugend, Caux 1949.
62)

Den sameksistens som innebærer at vi slår oss til ro med den andre sidens urett, er en ufruktbar politikk. Alternativet er et livssyn som stadig søker å gjøre noe med det som er galt, på begge sider. Det betyr ikke å rette pekefingeren mot andre, men å rydde opp hos seg selv først, og så hjelpe andre til å løse sine problemer og finne sin bestemmelse.

Max Bladeck, tysk kullgruvearbeider og fagforeningsmann, 1955.
63)

Jeg var kommunist i 22 år. Da jeg traff MRA, ble jeg ikke bedt om å slutte å hate. Jeg ble utfordret til ikke å hate mennesker, men til å hate urettferdigheten. Jeg skulle ikke slutte å kjempe, men oppdage hvordan jeg kunne kjempe mer effektivt. Folk forbinder så ofte kristendommen med å bli veik, forsiktig. Jeg hater urettferdigheten, utbyttingen og nedverdigheten like sterkt, og jeg slåss for å gjøre slutt på den.

For den kristne er drivkraften kjærligheten til mennesker og Den Allmektige og ønsket om å gjøre Den Allmektiges vilje til virkelighet i samfunnet.

Les Dennison, engelsk bygningsarbeider, Birmingham radio 1976.

I Caux møtte jeg en ny faktor som Marx og Engels åpenbart ikke hadde regnet med, og som jeg selv heller ikke hadde møtt: nemlig det faktum at selv hardkokte kapitalister kunne skifte innstilling. Jeg så det med mine egne øyne. Som marxist var det min oppgave å orientere meg i "den konkrete virkelighet", fordi marxismen ikke er et dogme, men en veiledning til handling.

Ikke en eneste gang i Caux sa noen at jeg burde gå ut av partiet. Jeg møtte ingen anti-kommunisme. Jeg hadde hele tiden følelsen av å få tankene strukket ut i nye områder av virkeligheten.

En dag ble jeg konfrontert med dette spørsmålet: Hvis du vil kjempe for en bedre verden, bør ikke da ditt eget liv først bringes i orden?

Rent logisk måtte jeg innrømme at jeg selv burde være moralsk i orden før jeg krevde av andre, f.eks. kapitalistene, at de skulle være det.

Jeg tok tid til å tenke meg om og se inn i meg selv så dypt jeg formådde.

Resultatet var forbausende. Ved å gå denne selverkjennelsens vei gjennom begivenheter og opplevelser i mitt liv, ble jeg knyttet til en ny realitet - som jeg senere forsto var Gud. I lys av denne faste størrelse kunne jeg se også marxismen i et nytt lys. Alle dens mangler og motsetninger ble med ett stående i et skarpt skinn. Som i en visjon så jeg at klassekampen ført videre i atombombens tidsalder, med nødvendighet ville føre verden mot katastrofe.

Hans Bjerkholt, tidligere sekretær
Østfold faglige samorganisasjon,
Sarpsborg 1981.
(64)

Buchman var imot den materialistiske siden av den kommunistiske lære, men det er intet grunnlag for å anta at han hadde noen sympati for kapitalismen. Jeg kan føye til at de som har beskyldt ham for å ha en svakhet for Hitlerismen, gjør seg skyldige i grov bakvaskelse.

Det slår meg at Moralsk Opprustning i lengre tid har sett behovet for en direkte kontakt med kommunistene, og for å appellere til dem på vegne av de prinsipper som vi har, eller i alle fall skulle ha, til felles med dem. På dette grunnlaget skulle en ærlig dialog være mulig.

Gabriel Marcel, 1964.
(65)

FREMTIDEN

Vi har forlenget sluttet å tro på patentløsningene, som ved et slag skal sikre tusenårsriket.

Hver generasjon må tilkjempe seg sine egne løsninger, og betale prisen for sine egne nederlag. Men det betyr ikke at vi står maktesløse i kampen om fremtiden. Alle kan finne sin andel i å forme den.

Vi går inn i farefylte år. Over en verden truet av sult, arbeidsløshet og internasjonale konflikter henger atombomben som et damoklessverd.

I kampen om fremtiden er politikernes rolle avgjørende. De kan være ledet av opportunisme og maktbegjær, eller av sin samvittighet og viljen til å møte menneskehetens åndelige og materielle behov.

Menneskelig visdom har ikke strukket til. Som MRA hevder, trenger vi ledere som lar seg lede av den levende Gud.

Anton Skulberg, direktør, Norsk institutt for næringsmiddelforskning. Tidligere kirke- og undervisningsminister, 1982.

De siste 20 årene av dette århundre vil bli et kappløp mellom katastrofen og en rettferdighetens og solidaritetens ånd. Jeg sier ikke at ånden fra Caux vil løse alt. Men jeg sier at intet vil bli løst uten ånden fra Caux.

André Diligent, Frankrike, medlem av Europa-parlamentet, 1980.

66)

Mange av planleggerne glemmer hva som må til for å bygge et gjensidig forpliktende forhold mellom Øst og Vest, mellom svart og hvit, mellom rike og fattige nasjoner. De regner ikke med muligheten av å

forandre menneskers motiver, eller å gi mennesker og nasjoner en ny målsetting.

Frank Buchman, London 1956.

67)

Vi må i Øst og Vest prøve å bli moralsk voksne og frie mennesker. Vi må prøve å oppveie veksten i rikdom og velstand med veksten i ånd og karakter, så vi ikke som uansvarlige barn med fryktelige lekesaker mellom hendene kommer til å ødelegge det hus vi skulle ha arvet.

Jeg tror Gud har gitt Moralsk Opprustning som en gave i denne skjebnetime for å påskynde oppbruddet og vise vei.

Bjarne Høye, redaktør i Vårt Land, 1966.

68)

Det ser ikke ut til at Gud henter sine redskaper fra noe spesielt politisk system. Dette er en stadig skuffelse for dem som vil ta Gud til inntekt for sin side.

Moderne kommunikasjonsmidler har gjort verden til ett stort samfunn, og utfordrer oss til å komme ut av de religiøse ghettoene. Vi må finne fram til en språkbruk, holdning og atferd som gjør det mulig for menneskene å forenes i en felles åndelig kamp. Gud har gitt oss verden. Det er opp til oss å være ansvarlige for den.

Charles Piguet, Michel Sentis, "The World at the Turning, Experiments with Moral Re-Armament", London 1982.

69)

Norge idag? Aldri har vi spist så meget, aldri har vi visst så meget. Aldri eid så mange ting. Aldri hatt så mange sykdommer som stammer fra mangel på mening med livet.

Vi trenger å være ærlige med oss selv i begynnelsen av 80-årene. Frykter jeg fremtiden? Hvis svaret er ja, hvorfor? Hva er min sikkerhet? Hva lever jeg for - hvem lever jeg for?

Einar Engebretsen, 1980.

70)

MRA betyr et enkelt valg for hvert menneske: Ofrer vi vår selvishet for menneskeheten, eller ofrer vi menneskeheten for vår selvishet? Bare de mest blinde og ensidige tror at vi kan opprettholde freden og samtidig bevare vår egoistiske, komfortable og uforstyrrede livsstil.

Peter Howard, Berlin 1956.

71)

Mennesket kan forandres. Det er grunnlaget. Landenes økonomi kan rettes opp. Det er frukten av forandringen. Verdenshistorien kan få en ny retning. Det er vår tidsalders bestemmelse.

Frank Buchman, Caux 1947.

72)

Vi tar vår president, Shelu Shagaris oppfordring til en moralsk revolusjon meget alvorlig. Vi trenger en radikal holdningsforandring som gjør slutt

på korrupsjon, mistillit, vold og det økende antall flyktninger i Afrika.

Afrika behøver ikke å velge mellom Øst og Vest, kommunisme og kapitalisme. Vi må selv trene opp folk som arbeider sammen over grensene, på basis av sin samvittighet og Guds ledelse, og tar omsorg for mennesker av andre raser, stammer, klasser og religioner.

Isaac Amata, heltidsarbeider for
Moralsk Opprustning, Nigeria 1982.

73)

Den såkalte amerikanske revolusjon er langt fra fullstendig. Mange har enda ingen andel i de menneskeverdige forhold som vår forfatning fore-spiller. Vi har knapt nok begynt å utforske hva vår nasjonale arv skulle bety for utenrikspolitikken og vårt forhold til andre nasjoner. Derfor har vi ofte en urolig samvittighet som til en viss grad forklarer vår tendens til å handle på egen hånd, og ikke sjelden med selvrettferdighet og grovhet.

Dette gjelder selvsagt ikke bare for USA. Kanskje vi alle kan lære å ta det vår Skaper har lært oss mer alvorlig, og derved få slutt på overføringen av egen skyld til andre.

Richard Ruffin, amerikansk heltids-
arbeider for Moralsk Opprustning,
USA, 1982.

74)

KILDEANVISNINGER:

1. "Remaking the World", Blandford, London 1961 s.87..
2. - " - s. 38.
3. - " - " 24.
4. - " - " 156.
5. Ny Verden, Oslo, september 1976.
6. "Remaking the World" s. 68.
7. I et brev til Forbundsagens medlemmer.
8. "Om Moralisk opprustning", Idé och Kultur, Stockholm 1971, s. 30.
9. "Remaking the World" s. 143.
10. Ny Verden, Oslo, nr. 5, 1978.
11. "Remaking the World" s. 46.
12. Nils Gösta Ekman: "Eksperiment med Gud", Stockholm 1971, s. 19.
13. Ann Wolrige Gordon: "Peter Howard Life & Letters", Hodder and Stoughton, 1969, s. 295.
14. "Remaking the World" s. 148.
15. - " - " 144.
16. - " - " 55.
17. - " - " 108.
18. - " - " 79.
19. - " - " 39.
20. - " - " 40.
21. "Om Moralisk opprustning" (se over), s. 71.
22. "Peter Howard Life & Letters" (se over), s. 184.
23. "Freewoman", Bechet Publications, Oxford 1979, s.7.
24. NRK radio 2. september 1982.
25. "De er morgendagen, perspektiver og erfaringer i skolen", Lærerstudentenes Forlag A/S, Oslo, s. 90.
26. Forordet til "Refaire le Monde" (Buchmans taler).
27. "Mennesket og strukturene", Dreyers Perspektivserie, Oslo 1977, s. 86.
28. "Til nihilismen og ut av den igjen", Tidens Tegn 1. mai 1935.
29. "Remaking the World" s. 53.
30. - " - " 55.
31. - " - " 12.
32. "Peter Howard Life & Letters" s. 276.
33. "The Oxford Group and it's work of Moral Re-Armament", Lowl & Brydone, London 1954, s. 70.
34. "Stillhetens dynamikk, Frank Buchmans utfordring til vår tid", Ny Verden, Oslo, 1975, s. 118.
35. "Religion in Geschichte und Gegenwart", bind 4, s. 126.
36. "Fresh Hope for the World", Longmans, London, 1960.
37. "Peter Howard Life & Letters" s. 344.
38. Forordet til "The World at the Turning", Piguet & Sentis, Grosvenor, London, 1982.
39. "Remaking the World" s. 103 og 105.
40. - " - " 103.
41. Aftenposten 25. januar 1982.
42. New World News, London, nr. 13, 1982.
43. "Remaking the World", s. 109.
44. Le Figaro, 21. januar 1956.
45. New World News, London, nr. 9, 1949.
46. Howard: "The World Rebuilt", Drull, Sloan and Pearce, New York 1951, s. 214.
47. "Remaking the World", s. 39.
48. - " - " 46.
49. - " - " 205.
50. "World Labour and Caux", 1950.
51. Howard: "Verden gjenreist", Fabritius, Oslo, 1951, s. 69.
52. Ny Verden, Oslo, nr. 5, 1980.
53. "The Oxford Group and it's Work of Moral Re-Armament", s. 78.
54. Peter Howard Life & Letters", s. 378.
55. Ny Verden, Oslo, nr. 4, 1975.
56. "Peter Howard Life & Letters", s. 378.
57. New World News, London, nr. 15, 1981.
58. "Ideologienes tidsalder", Aschehoug, Oslo, 1950, s. 26.
59. "Remaking the World" s. 232.
60. "Peter Howard Life & Letters", s. 323.
61. - " - " 243.
62. Howard: "Verden gjenreist", s. 35.

63. New World News, London, Våren 1955.
64. "En større dimensjon", Sarpsborg 1981, s. 70-71.
65. Thornton-Duesbury: "The Open Secret of MRA", Blandford Press, London 1964, s. 142.
66. Ny Verden, Oslo, nr. 5, 1980.
67. "Remaking the World" s. 227.
68. Forord til Peter Howards "Imorgen er det for sent", Idé og Kultur, København 1966.
69. (Grosvenor Books, London).
70. Ny Verden nr. 1, 1980.
71. Fra en tale over Radio Free Berlin, mars 1956.
72. "Remaking the World" s. 160.
73. New World News, London, september 1982.
74. I en tale i Caux.

Utgiver:
NY VERDEN
Tidsskrift for Moralsk Opprustning,
Postboks 3018, Elisenberg, Oslo 2.